

РЕШЕНИЕ

№ 15448

гр. София, 08.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 71 състав, в
публично заседание на 02.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Слава Гьошева

при участието на секретаря Ася Лекова и при участието на прокурора Стела Спасова, като разгледа дело номер **7694** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на ЧЗП „Р. И. В.“ срещу Решение № Ц-16/30.06.2024г на КЕВР, в частта му по т. 19, с което считано от 01.07.2024 г. КЕВР е утвърдила пределни цени на топлинната енергия и е определила преференциални цени и премии за електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия.

В жалбата, в съдебно заседание и в писмени бележки по делото жалбоподателят, чрез процесуалния си представител, твърди незаконосъобразност на решението в оспорваната му част, поради противоречие с материалноправните разпоредби и съществено нарушение на административно производствените правила, както и с целта на закона. Излагат се подробни съображения за нарушение на чл. 23, т. 5 и чл. 31, т. 1 и т. 2 от ЗЕ, както и се оспорват извършените корекции от КЕВР с определяне на цени за електрическа и топлинна енергия. Моли се решението, в оспорената му част по т. 19, да бъде отменено като незаконосъобразно. Претендират се разноски по делото.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране / КЕВР/, чрез процесуалния си представител, в съдебно заседание и в писмени бележки, оспорва жалбата като неоснователна и моли да бъде оставена без уважение. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение от жалбоподателя. Заинтересованата страна – " Фонд Сигурност на Електроенергийната система, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по същество на жалбата.

Представителят на СГП счита жалбата за неоснователна.

Административен съд – София – град, III отделение, 71 състав, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна:

След извършен регулаторен преглед, Комисията с Решение Ц-12 от 30.06.2023 г., считано от 01.07.2023 г., е утвърдила пределни цени на топлинната енергия и е определила преференциални цени и премии на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране "норма на възвръщаемост на капитала" на 31 дружества от сектор "Топлоенергетика".

От ЧЗП „Р. И. В.“ е подадено заявление с вх. № Е-14-59-2 от 01.04.2024 г. до КЕВР за утвърждаване на цени на топлинна енергия и преференциална цена на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин, с което е предложило за утвърждаване от КЕВР за периода 01.07.2024 г. - 30.06.2025 г. цени на енергия, без ДДС.

Във връзка с подадените заявления със Заповед № 3-Е-83 от 02.04.2024 г., изменена със заповед № 3-Е-89 от 03.04.2024 г. на Председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши преглед на заявленията и приложенията към тях за съответствие с изискванията на НРЦТЕ и НРЦЕЕ, както и на допълнително представена информация във връзка с регулаторния преглед.

Индивидуалните констатации след анализите на подадените заявления са показани в синтезиран вид за всяко от дружествата от сектор "Топлоенергетика" в доклад № Е-Дк-696 от 30.05.2024 г. от дирекция "Електроенергетика и топлоенергетика" и дирекция "Правна" в КЕВР, приет от КЕВР с решение по Протокол № 160 от 04.06.2024 г. от проведено закрито заседание и публикуван на интернет страницата на Комисията. Проведено е обществено обсъждане на 13.06.2024 г. Така Протокол от Обществено обсъждане от 13.06.2024 г. на л.282 от делото.

Въз основа на приобщените по преписката писмени доказателства е постановено Решение № Ц-16/30.06.2024 г. на КЕВР, с което в частта му по т. 19 на ЧЗП „Р. И. В.“ са утвърдени:

1. Преференциална цена на електрическа енергия – 260,48 лв. /MWh;
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 82,78 лв. /MWh;
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода – 72,13 лв. /MWh;
4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3:
 - Необходими годишни приходи – 1 910 хил. лв., в т. ч.:
 - разходи – 1 910 хил. лв., от които условно – постоянни – 634 хил. лв. и променливи – 1 276 хил. лв.;
 - регулаторна база на активите – 3 449 хил. лв.;
 - Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 5 700 MWh;

От решението на КЕВР е видно, че е извършена корекция в "Технико-икономически показатели в производството" / Справка № 4/- намалена е прогнозната цена за новия регулаторен период на природния газ спрямо предложената от дружеството въз основа на прогнозните цени на природния газ по т.11 от общия подход и индивидуалното потребление помесечно, в която оспорена част именно е предмет на настоящия спор.

ЧЗП „Р. И. В.“ е представило писмо с вх. № Е-14-59-3 от 11.06.2024 г. (л. 378) по Доклада и направените корекции на разходите.

Всички възражения на дружеството са отхвърлени от КЕВР.

Комисията е отхвърлила възражението на дружеството по отношение на увеличение на разходи за

заплати и осигуровки, добавяне на неполучени компенсации за минали периоди, както и компенсиране на непокрити загуби в размер на 226 800 лв. основно по съображения, че същите са неаргументирани и икономически необосновани. По подаденото от ЧЗП „Р. И. В.“ заявление, комисията е извършила корекции на заявените от топлофикационното дружество разходи:

В справка № 4 "Технико- икономически показатели в производството" били извършени следните корекции:

Коригирана била цената на природния газ в посока намаление с -18,32 %

По делото са приети като писмени доказателства документите от административната преписка и представените от страните.

В хода на съдебното производство са изслушани и приети основно и допълнително заключение по съдебно-техническа експертиза, изготвени от вещото лице проф. д-р. инж. В. К. / л. 313-315 от делото/. Вещото лице след извършена проверка на документите по делото е дало отговор на поставените му въпроси.

Според заключението на вещото лице проф. д-р. инж. К., по първия въпрос, е че размерът на непризнатите разходи за възнаграждение на специалист "търговец на електрическа енергия на 24 часов режим на годишна база " при определяне на преференциална цена на електрическата енергия е 100 000 лв.

Експертът посочва, че ако бъде признат разхода за възнаграждение на специалист "търговец на електрическа енергия на 24 часов режим на годишна база " и годишно производство на ел. енергия 3 940 MWh преференциалната цена на ЕЕ би била 285,86 лв./MWh. При годишно производство 5 700 MWh същата става 278,02 лв./MWh.

Вещото лице посочва, че в Решение Ц-16 от 30.06.2024 г. на КЕВР не е успял да намери данни за средния размер на годишните разходи за възнаграждение на специалист "търговец на електрическа енергия на 24 часов режим " на други заявители. При 24 режим е необходимо да бъдат назначени минимум 4-ма високо квалифицирани специалисти, което означава годишни разходи в размер над 4x40 000 лв.ч./г. = 160 000 лв./г.

Съгласно заключението признатите разходи за труд на произведен MВтч електроенергия на другите заявители- оранжерийни производители с подобни когенерационни мощности (с производител Йенбахер), по специално: на „Когриийн“ ООД, на „Оранжерии Гимел“ АД, Т. „Оранжерии Гимел 200 декара ", на „ Оранжерии Гимел " АД, Т. Оранжерия Гимел 500декара ", и на „ Оранжерии Гимел II“ ООД варират в широки граници от 29 до 89 лв./MWh

Експертът е посочил, че одобрението на допълнителни разходи за специалист, би надвишило определената стойност на MWh електроенергия (в зависимост от специфичния разход на труд на конкретната инсталация) с 5 до 15 лв./MWh.

Посочил е, че тъй като разликата в заявената от жалбоподателя преференциална цена и тази призната от КЕВР е $299,18 - 260,48 = 38,70$ лв./MWh, то нереализираните приходи на годишна база от непризнаването на заявената от жалбоподателя преференциална цена на MWh електроенергия е в размер на 152 478 лв. (220 590 лв.) без ДДС.

Съгласно допълнителното заключение по съдебно-техническа експертиза към момента на подаване на искането за преференциална цена, заявените в Справка № 1 разходи за заплати и възнаграждения от ценовия модел на ЧЗП „Р. И. В.“ съответстват на утвърдените от КЕВР разходи за заплати и възнаграждения, съгласно Решение № Ц-16 от 30.06.2024 г.

Съдът кредитира основното и допълнително заключение, изготвени от проф. д-р. инж. К. в по-голямата част като обективни, логични, компетентни. В същите не се откриват съществени грешки и пропуски, които да го дискредитират. Съдържащите се обаче в заключението констатации относно Методиката за определяне на цени на балансиращата електрическа енергия

са извън компетентността на ВЛ, тъй като засегнатата от експерта тематика е изцяло от правно естество.

В хода на делото са приети и приложени административната преписка, ведно с доказателствата по нея, както и доказателствата, представени към жалбата и представени от ответника в открито съдебно заседание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата срещу оспореното Решение № Ц-16/30.06.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) в частта по т. 19 е подадена от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол акт, в законоустановения срок, поради което е допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Процесният акт е издаден от компетентен административен орган в съответствие с правомощията му. На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗЕ Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР, Комисията/ осъществява регулиране на цените в случаите, предвидени в този закон. Според разпоредбите на чл. 30, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗЕ на регулиране от Комисията подлежат цените, по които производителите продават топлинна енергия на топлопреносното предприятие и на пряко присъединени клиенти и по които топлопреносното предприятие продава топлинна енергия на клиенти. Съгласно чл. 33, ал. 1 от ЗЕ Комисията определя преференциални цени за продажба на електрическа енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия по чл. 162, ал. 1. Преференциалната цена на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централите с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия по ал. 1 и 2, се определя по начина, посочен в ал. 3 на чл. 33 от ЗЕ, а именно на база индивидуалните разходи за производство съгласно наредбата по чл. 36, ал. 3 - Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ). В случая Решение № Ц-16/30.06.2024 г. е прието при наличието на кворум с изискуемото мнозинство, от състав на комисията, който съответства на изискванията на закона. Оспореното решение е издадено от компетентния затова независим специализиран държавен орган – КЕВР в рамките на правомощията му, при наличие на кворум с изискуемото мнозинство, от състав на комисията, който съответства на изискванията на закона, подписано е, поради което съдът приема, че е издадено от компетентен орган и е валиден акт.

Цените на топлинната енергия и преференциалните цени на електрическата енергия от комбинирано производство се регулират от Комисията за енергийно и водно регулиране, съгласно Закона за енергетиката, като се образуват по начина, предвиден в Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия/НРЦТЕ/, Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия/НРЦЕЕ/, и указания, издадени от КЕВР.

За предприятията от сектор "Топлоенергетика" КЕВР е приела прилагането на метод на регулиране "норма на възвръщаемост на капитала" с решение по протокол № 28 от 21.02.2012 г., както е посочено в оспореното Решение № Ц-16/30.06.2024 г. В тази връзка на основание с решение по протокол № 116 от 26.06.2018 г., по т. 1 на КЕВР са приети Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода "норма на възвръщаемост на капитала".

Н. на възвръщаемост на капитала е метод, при който комисията след проведен регулаторен преглед утвърждава цени и необходими годишни приходи на енергийното предприятие за регулаторен период не по-кратък от една година; следващ регулаторен преглед се извършва по решение на комисията или по заявление на енергийното предприятие при съществени отклонения между одобрените и отчетените елементи на необходимите приходи.

Настоящият съдебен състав съобрази, че регулаторният орган не следва да приема еднозначно предложенията и разчетите на енергийните предприятия. Несъмнено, правомощията на Комисията за ценово регулиране предполагат анализи и оценки на предоставената информация с оглед нейната точност и икономическа обоснованост. Тази функция произтича от чл. 23, т. 4 от ЗЕ, регламентиращ правомощието на Комисията да осигурява баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите. Друг принцип, от който се ръководи Комисията при изпълнение на регулаторните си правомощия, е осигуряването на равнопоставеност между отделните категории енергийни предприятия и видовете клиенти (чл. 23, т. 5 от ЗЕ). Изпълнявайки това свое законово задължение и в съответствие с принципа на чл. 8, ал. 2 от АПК, че в пределите на оперативната самостоятелност при еднакви условия сходните случаи се третират еднакво, КЕВР следва да прилага към всички дружества, адресати на процесното решение, общ подход при определяне на цените на електрическа и топлинна енергия и общи принципни положения относно извършените допълнително корекции, но съобразно специфичните особености на дружеството.

Според мотивите в решението Комисията се е стремяла да постигне баланс между конкуриращите се интереси на потребителите на топлинна енергия и на топлофикационното дружество. Така посочените цели са законни, тъй като съответстват на принципите, от които КЕВР следва да се ръководи при регулиране на цените (чл. 23, т. 4 от Закона за енергетиката).

Съдът приема, че Решение № Ц-16 от 30.06.2024 г. е съобразено с целта на закона. Доколкото противоречието с целта на закона е основание за отмяна на акта като незаконосъобразен - чл. 146, т. 5 от АПК, то подлежи на доказване в хода на съдебното производство. В тази връзка нито един от доводите, изложени в жалбата, не отговаря на разбирането за такъв порок на административния акт. В случая публичното право е упражнено за постигане на целите, за които това право е установено в закона, като на ЧЗП „Р. И. В.” е определена премия по чл. 33а от ЗЕ, която представлява държавна помощ, но при осигуряване на баланс между интересите на всички участници на електроенергийния пазар, които разчитат на тази помощ. Следва да се има предвид, че възможностите за предоставяне на държавни помощи не са неограничени, поради което не всички искания на енергийните предприятия могат да бъдат удовлетворени изцяло. Необходимо е да се обърне специално внимание и на останалите цели на Закона за енергетиката, заложи в чл. 2 от същия, като съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗЕ сред основните цели на този закон е създаването на предпоставки за качествено и сигурно задоволяване потребностите на обществото от електрическа и топлинна енергия; енергийно развитие и енергийна сигурност на страната при ефективно използване на енергията и енергийните ресурси; създаване и развитие на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар; енергийни доставки при минимални разходи, а в чл. 2, ал. 2 от ЗЕ се поставя императивно изискване за гарантиране защитата на интересите на потребителите. За да бъде спазен принципът по чл. 23, т. 4 от ЗЕ за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, е необходимо енергийното предприятие също да полага усилия да извършва регулираните дейности при възможно най-ниски разходи. В случая с предприятията, извършващи дейност в енергетиката, следва да се приеме, че отговорността е дори още по-висока, защото електрическата енергия се насърчава чрез държавна помощ (премиите по чл. 33а от ЗЕ). Жалбоподателят не отчита обстоятелството, че именно

целите на ЗЕ изискват от него усилия за оптимизиране на разходите и ефективно използване на енергийните ресурси, за подобряване на качеството и сигурността на предоставяните услуги, за защита на интересите на клиентите, като всички извършени от Комисията корекции на заявените от него цени са насочени към изпълнението на тези цели.

Не е възможно с необосновано завишени разходи от страна на енергийните предприятия да се постигне заложената в чл. 2 от ЗЕ цел за енергийни доставки при минимални разходи. Не може да се постигне целта за качествено и сигурно задоволяване потребностите на обществото от електрическа и топлинна енергия, ако електрическата и топлинната енергия се предлагат на непосилни за клиентите цени.

Няма да се постигне целта за създаване и развитие на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар с неефективно работещи дружества - получатели на държавни помощи чрез премиите по чл. 33а от ЗЕ.

Не могат да бъдат споделени твърденията на жалбоподателя за материалноправна незаконосъобразност. Утвърдените от КЕВР цени са образувани при спазване на нормативните изисквания, в съответствие с правомощията на Комисията и в изпълнение на изискванията за регулиране на дейностите по снабдяване с топлинна и електрическа енергия при баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, осигуряване на равнопоставеност между отделните категории предприятия и клиенти и създаване на стимули за ефективна дейност. По този начин са осъществени и целите на ЗЕ, предвидени в чл. 2, ал. 1 от ЗЕ, като е спазен принципът за съразмерност, заложен в чл. 6 от АПК.

Възраженията на жалбоподателя се основават на обстоятелството, че в изпълнение на регулаторните си правомощия КЕВР не е признала в цялост исканията на дружеството за увеличаване на цените. В Решение № 80 от 07.01.2013 г. по адм. д. № 11301/2012 г., 5 чл. с-в на ВАС е изяснено съдържанието на регулаторните правомощия на Комисията.

Следователно регулаторната комисия няма задължение да приеме еднозначно предложенията и разчетите на енергийните предприятия. Правомощията на Комисията за ценово регулиране предполагат анализи и оценки на предоставената информация с оглед нейната точност и икономическа обоснованост. Тази функция произтича от чл. 23, т. 4 от ЗЕ, регламентиращ правомощието на Комисията да осигурява баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите.

Друг принцип, от който се ръководи Комисията при изпълнение на регулаторните си правомощия е принципът по чл. 23, т. 5 от ЗЕ за осигуряване на равнопоставеност между отделните категории енергийни предприятия и между видовете клиенти.

Комисията изпълнява тези свои законови задължения като прилага към всички дружества от сектор „Топлоенергетика“ общ подход при определяне и утвърждаване на цените на електрическата и топлинната енергия. Тези действия на Комисията са изцяло в съответствие и с основните принципи на административния процес, посочени в АПК. Принципът за равенство, заложен в чл. 8, ал. 2 от АПК определя, че в пределите на оперативната самостоятелност, при еднакви условия, сходните случаи се третират еднакво.

Комисията е изпълнила и изискванията на чл. 13 от АПК за последователност и предвидимост, като своевременно е огласила публично критериите, вътрешните правила и установената практика при упражняване на своята оперативна самостоятелност по прилагане на закона и постигане на целите му. С решение по Протокол № 28 от 21.02.2012 г. Комисията е приела прилагането на метод „норма на възвръщаемост на капитала“ за дружествата от сектор „Топлоенергетика“. В тази връзка на основание чл. 36, ал. 1, изр. второ от ЗЕ са разработени Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от

комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“, приети с решение по протокол № 116 от 26.06.2018 г., по т. 1 на КЕВР (Указания-НВ). В Указания-НВ е посочена необходимата за ценообразуването информация, която енергийните дружества следва да представят, общите и специални изисквания на Комисията, метода и начина на регулиране и формирането на цените. Така издадените Указания от КЕВР са в рамките на предоставената й компетентност и на основание чл. 36, ал. 1, изр. второ от ЗЕ са задължителни за енергийните предприятия. Указанията, издадени от Комисията в изпълнение на чл. 36, ал. 1 от ЗЕ, по своята правна същност представляват общ административен акт. В този смисъл е Решение № 13570 от 17.10.2013 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 5449/2011 г., IV отделение, в което решаващият състав е приел, че те са общ административен акт според определението на чл. 65 от АПК; също така Решение № 1086 от 22.02.2017 г. по адм. дело № 5137/2016 г. на АССГ, 46 състав и Решение № 1297 от 01.03.2017 г. по адм. дело № 5138/2016 г. на АССГ, 46 състав. Следва да се има предвид, че Указания-НВ, приети с решение по протокол № 116 от 26.06.2018 г., по т. 1 на КЕВР, не са оспорени пред съда в установения срок, поради което са стабилен административен акт.

Така утвърдените от КЕВР цени са формирани в съответствие с изискванията на ЗЕ, НРЦЕЕ, НРЦТЕ и Указания-НВ, въз основа детайлен анализ на представена от енергийното предприятие отчетна и прогнозна информация, като е извършен цялостен регулаторен преглед на предприятието. Утвърдените от КЕВР цени се основават на обективни критерии и са определени, съобразно предварително зададените изисквания. Като регулаторен орган КЕВР определя цените, прилагайки единни критерии и методика, като се съобразява с нормативно установените изисквания и взема предвид съдържащата се в заявленията на отделните дружества информация. Това изискване е изпълнено по отношение на ЧЗП „Р. И. В.". По този начин Решение № Ц-16 от 30.06.2024 г. изпълнява изискванията и на чл. 31, т. 1 от ЗЕ цените да са недискриминационни, основани на обективни критерии и определени по прозрачен начин.

Съгласно чл. 31, т. 2 от ЗЕ цените на енергийните предприятия могат да възстановяват само икономически обоснованите разходи за дейността им. В тази връзка, съгласно чл. 11, ал. 4 от НРЦЕЕ и чл. 8, ал. 4 от НРЦТЕ „Комисията утвърждава прогнозен размер на разходите, свързани с лицензионната дейност, като преценява тяхната икономическа обоснованост въз основа на представените от енергийното предприятие писмена обосновка и доказателства като неразделна част от заявлението за цени. Оценката за икономическа обоснованост на разходите и връзката им с изпълнение на лицензионната дейност се извършва въз основа на сравнителни анализи, както и при използване на данни от националната и международната практика и като взема предвид отчетените резултати на регулираните енергийни предприятия при отчитане принципите на регулирането по Закона за енергетиката“. Също така, на основание чл. 11, ал. 2, т. 13 и т. 14 от НРЦЕЕ и чл. 8, ал. 2, т. 9 и т. 10 от НРЦТЕ за целите на ценовото регулиране в състава на признатите от Комисията разходи не се включват всички други разходи, за които липсва технико-икономическа или друга обосновка и доказателства от енергийното предприятие и разходи, за които Комисията обосновано приеме, че не са в интерес на клиентите, или разходи, които не са необходими за изпълнение на лицензионната дейност.

Следва да се има предвид, че разпоредбите на 31, т. 2 и т. 4 от ЗЕ нямат самостоятелно значение, а следва да се тълкуват в систематично единство с останалите принципи по чл. 31 от ЗЕ, с общите принципи на регулирането по чл. 23 от ЗЕ и с целите на закона по чл. 2 от ЗЕ. Обратно на тезата на жалбоподателя, с разпоредбите на 31, т. 2 и т. 4 от ЗЕ законодателят е приел, че чрез регулираните цени не се възстановяват всички разходи на енергийните предприятия. В този смисъл е и съдебната практика - Решение № 10672 от 20.10.2021 г. по адм. дело № 3733/2021 г. на

ВАС, Трето отделение: „при ценовото регулиране принципът в чл. 31, т. 2 ЗЕ - цените на енергийните предприятия да възстановяват икономически обоснованите разходи за дейността им, не е единственият принцип, от който КЕВР следва да се ръководи при утвърждаването на цената на енергията. Съгласно чл. 31, ал. 1 ЗЕ при изпълнение на правомощията си за ценово регулиране комисията се ръководи и от принципите по чл. 23 и 24 от същия закон. Според чл. 23, ал. 1, т. 4 ЗЕ при изпълнение на регулаторните си правомощия комисията следва да осигури баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите“.

Утвърдените от КЕВР цени следва да възстановят икономически обоснованите разходи за дейността на енергийното предприятие, тъй като в случая цените са определени след анализ и оценка на представената от дружеството информация относно размера на икономически обоснованите разходи и другите ценообразуващи елементи, в съответствие със задължението на регулаторния орган да осигурява баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите. Поради това са спазени принципите, предвидени в чл. 31, т. 2 и т. 4 от ЗЕ, както и всички общи регулаторни принципи, съгласно чл. 23 от ЗЕ.

В този смисъл неоснователни са твърденията на жалбоподателя за материалноправна незаконосъобразност.

Възраженията на жалбоподателя относно определяне на цени за електрическа и топлинна енергия на ЧЗП „Р. И. В.“ за недоказани и неоснователни, по следните съображения:

Утвърдените на ЧЗП „Р. И. В.“ цени и ценообразуващи елементи са определени на базата на предложените със заявлението на дружеството изходни данни, като е коригирана единствено прогнозната цена на природния газ, която по силата на НРЦЕЕ и НРЦТЕ се определя от Комисията.

Анализът на подаденото от ЧЗП „Р. И. В.“ заявление и приложените към същото документи, коригираните разходи и предложените в резултат от това цени, са посочени в Доклада, който е обсъден с представителя на жалбоподателя на проведеното открито заседание.

Дискусиите и становищата, отразени в протокола от проведеното на 11.06.2024 г. открито заседание за разглеждане на Доклада, следва също да се приемат за част от мотивите на акта, доколкото съобразно трайната съдебна практика и Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК, което не е изгубило значението си, е допустимо мотивите да се съдържат в друг документ, неразделна част от административната преписка, който предхожда издаването на акта. В тази връзка следва да се посочи, че на проведеното открито заседание представителят на жалбоподателя е получил подробни разяснения относно начина на определяне на нормата на възвръщаемост за различните дружества в зависимост от конкретното съотношение между дяловете на собствения и привлечения капитал, като нормата на възвръщаемост отразява цената на капитала, а не ефективността на дружеството, разяснена е също така принципната позиция на КЕВР, че не следва да се признават допълнителни разходи за балансиране, за да се запази стимулът за дружествата да изготвят правилно прогнозите си с оглед електроенергийната система да е в баланс.

Жалбоподателят всъщност не оспорва корекциите, които Комисията е извършила във връзка с определяне на цени за електрическа и топлинна енергия на ЧЗП „Р. И. В.“, а оспорва неприемането на допълнителни искания, направени от дружеството след проведеното открито заседание за обсъждане на Доклада, направени не по установения ред - без заявление и без коригиран ценови модел, без обосновки и без доказателства, като следва да се отбележи, че исканията са до такава степен неясно формулирани, че на практика не може да се разбере в какво точно се изразяват. С оглед изложеното съдът намира за правилни съображенията на КЕВР, изложени в мотивите на административния акт, че „предложените от дружеството разходи са

неаргументирани и икономически необосновани“.

Констатациите и изводите в мотивите на административния акт се подкрепят от събраните по делото доказателства, а именно - от приетата по делото административна преписка и от изслушаната експертиза с основно и допълнително заключение.

От административната преписка се установява, че дружеството е подало заявление на 01.04.2024 г., което не е променяло или допълвало в хода на административното производство. Съгласно чл. 41, ал. 1 от НРЦЕЕ и чл. 24, ал. 1 от НРЦТЕ дружествата подават заявления в Комисията по утвърдени от нея образни за утвърждаване на цени на електрическа и топлинна енергия. В тази връзка, с вх. № Е-14-59-2 от 01.04.2024 г. ЧЗП „Р. И. В.“ е подало заявление за утвърждаване на цени. В справка № 1 „Разходи“ от утвърдения образец на ценови изчислителен модел ЧЗП „Р. И. В.“ е предложило обща сума на разходите за заплати и възнаграждения - 111 хил. лв. и разходи, свързани с разходите за заплати и възнаграждения - 19 хил. лв. Така предложените разходи са завишени спрямо отчетените разходи, които в справка № 1 „Разходи“ са посочени в графа отчет за 2023 г. като отчетени разходи за заплати и възнаграждения - 89 хил. лв. и разходи, свързани с разходите за заплати и възнаграждения - 15 хил. лв. В Доклад с вх. № Е-Дк-696 от 30.05.2024 г., на стр. 14, в т. 1.3. е отразено, че „разходите за заплати и възнаграждения и свързаните с тях начисления (осигурителни вноски и социални разходи) са приети на база предоставените от дружествата прогнозни стойности“. След проведеното от КЕВР на 11.06.2024 г. открито заседание, ЧЗП „Р. И. В.“ е представило писмо с вх. № Е-14-59-3 от 11.06.2024 г., в което посочва, че във връзка с дискусиите на проведеното открито заседание на 11.06.2024 г. и съвет да назначи търговец на електрическа енергия на 24 часов режим, а КЕВР да не компенсира разходи за балансиране, предлага да се утвърдят към исканата цена за следващия ценови период 100 000 лева разходи за заплати и осигуровки. Към писмото от 11.06.2024 г. няма обосновка и не са приложени никакви доказателства относно направеното искане. Същото се потвърди и от вещото лице при изслушването на основното заключение в открито съдебно заседание на 19.02.2025 г.: „От това, което съм прегледал в преписката по делото, мисля че няма попълнен ценови модел, съответно няма обосновка на дружеството как е изчислило посочената сума на стр. 3 от експертизата, посочена в писмо от 11.06.“ С оглед установеното следва обоснованият извод, че „предложените от дружеството разходи са неаргументирани и икономически необосновани“. С процесното Решение № Ц-16 от 30.06.2024 г. разходите за заплати и възнаграждения и свързаните с тях начисления (осигурителни вноски и социални разходи) са приети на база предоставените от дружествата прогнозни стойности. В рамките на административното производство, по установения ред ЧЗП „Р. И. В.“ е предложило обща сума на разходите за заплати и възнаграждения - 111 хил. лв. и разходи, свързани с разходите за заплати и възнаграждения - 19 хил. лв. Тези стойности са признати и включени в цените.

Следва се напомни, че на основание чл. 11, ал. 2, т. 13 и т. 14 от НРЦЕЕ и чл. 8, ал. 2, т. 9 и т. 10 от НРЦТЕ за целите на ценовото регулиране в състава на признатите от Комисията разходи не се включват всички разходи, за които липсва технико- икономическа или друга обосновка и доказателства от енергийното предприятие и разходи, за които Комисията обосновано приеме, че не са в интерес на клиентите, или разходи, които не са необходими за изпълнение на лицензионната дейност.

Следователно липсата на технико-икономическа или друга обосновка и доказателства от енергийното предприятие е факт с правно значение, като нормативно регламентирани последици от този факт се изразяват в забрана за включване в състава на признатите от Комисията разходи на неаргументирани и необосновани разходи. В случая договор с търговец на електрическа енергия на 24 часов режим може да се докаже единствено чрез представяне на

писмено доказателство, а не чрез обещание за бъдещо сключване на такъв договор, което може да не се случи до края на конкретния ценови период.

Не следва да се приемат твърденията на жалбоподателя, че едва на проведеното на 11.06.2024 г. открито заседание бил разбрал, че няма да се признават разходи, възникнали в процеса на участие на балансиращия пазар. Възможността разходи за балансиране да се признаят в цените е отпаднала още през 2018 г. от Закона за енергетиката с отмяната на чл. 31, т. 2, буква „ж“ от ЗЕ.

Тезата на жалбоподателя не намира подкрепа и в приемането на Методика за определяне на цени на балансиращата електрическа енергия. В тази връзка следва да се отбележи, че коментарът на вещото лице в допълнителното заключение относно Методиката касае правен въпрос и съдът не го кредитира. Правомощието на КЕВР да определя т. нар. пределни цени за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия (неправилно обозначени от вещото лице като „таван на цените на балансиращата енергия“) не е отпаднало с приемане на Методиката, а е резултат от изменение в Закона за енергетиката. Във връзка с това законодателно изменение може да се посочи следното: съгласно чл. 21, ал. 1, т. 11 от ЗЕ КЕВР е имала правомощие да приема и контролира прилагането на методика за определяне на цените на балансиращата електрическа енергия като част от правилата за търговия с електрическа енергия. По силата на § 14, т. 2 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) към Закона за изменение и допълнение на Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗИД на ЗБИЯЕ, обн. ДВ, бр. 27 от 2024 г.) са извършени промени в чл. 21, ал. 1, т. 11 от ЗЕ, като методиката за определяне на цените на балансиращата електрическа енергия не следва да е част от правилата за търговия с електрическа енергия, а се приема като самостоятелен акт на Комисията. Според § 16 от ПЗР на ЗИД на ЗБИЯЕ, до приемане на методиката по чл. 21, ал. 1, т. 11 от ЗЕ се прилага методиката, която е част от действащите до влизането в сила на този закон правила за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ, обн., ДВ, бр. 66 от 2013 г., поел. изм. и доп. ДВ, бр. 50 от 2023 г.). На следващо място, с § 14, т. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗБИЯЕ се отменя правомощието на КЕВР съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗЕ да определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. Горните нормативни изменения са обнародвани в Държавен вестник, бр. 27 от 29 март 2024 г., т.е. преди подаване на заявлението от жалбоподателя ЧЗП „Р. И. В.“. Освен това, измененията в ЗЕ и приемането на Методиката не регламентират конкретно изискване дружествата да назначат „търговец на електрическа енергия на 24 часов режим“. Това е един от начините за избягване на разходите за небаланси, които са съществували и преди това.

Предвид изложеното, претенциите на жалбоподателя ЧЗП „Р. И. В.“ са неаргументирани от фактическа и правна страна и са икономически необосновани.

Жалбоподателят ЧЗП „Р. И. В.“ не е оспорил размерите на останалите ценообразуващи елементи, поради което същите следва да се приемат за безспорни.

Въз основа на гореизложеното може да се направи извод, че Решение № Ц-16 от 30.06.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране е правилно и законосъобразно, постановено е от компетентен орган, при спазване на предвидените процедура и форма, съобразено е с материалноправните и процесуалноправните разпоредби и целта на закона и следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора право на разноски възниква за ответника в съответствие с чл. 143, ал. 4 от АПК, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК и чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ, в размер на 150 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София - град, Трето отделение, 71 състав

Р Е Ш И:

ОТХЪРЛЯ жалбата на ЧЗП „Р. И. В.“, със седалище: [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез пълномощник срещу Решение № Ц-16/30.06.2024г на КЕВР, в частта му по т. 19, с което считано от 01.07.2024 г. КЕВР е утвърдила пределни цени на топлинната енергия и е определила преференциални цени и премии за електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия.

ОСЪЖДА ЧЗП „Р. И. В.“, със седалище: [населено място],[жк], [жилищен адрес] да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сумата в размер на 150 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: